

Міністерство освіти і науки України
Ministry of Education and Science of Ukraine
Близькосхідний технічний університет
(Middle East Technical University (METU) (Turkey))
Венеціанський Університет Ка-Фоскарі
(Ca' Foscari University of Venice) (Italy)
Інститут філософії НАН України
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
M.P. Dragomanov National Pedagogical University
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Oles Honchar Dnipro National University

ОСВІТА І НАУКА У МІНЛИВОМУ СВІТІ: проблеми та перспективи розвитку

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної наукової конференції

29-30 березня 2019 р.

Частина I

Proceedings of the International Scientific Conference
Education and Science in a Changing World:
Problems and Prospects for Development

Dnipro, Ukraine
March 29-30, 2019

Part I

**Міністерство освіти і науки України
Ministry of Education and Science of Ukraine
Близькосхідний технічний університет
(Middle East Technical University (METU) (Turkey)
Венеціанський Університет Ка-Фоскарі
(Ca' Foscari University of Venice) (Italy)
Інститут філософії НАН України
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
M.P.Dragomanov National Pedagogical University
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Oles Honchar Dnipro National University**

ОСВІТА І НАУКА У МІНЛИВОМУ СВІТІ: проблеми та перспективи розвитку

**МАТЕРІАЛИ
Міжнародної наукової конференції**

29-30 березня 2019 р.

Частина I

**Proceedings of the International Scientific Conference
Education and Science in a Changing World:
Problems and Prospects for Development**

**Dnipro, Ukraine
March 29-30, 2019**

Part I

**Дніпро
2019**

УДК 303
ББК 63.3
О 72

Редакційна колегія:

Оковитий Сергій Іванович, д.х.н., проф., проректор з наукової роботи Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Токовенко Олександр Сергійович, д.філос.н., проф., декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Трампус Антоніо, доктор наук з історії, професор Департаменту лінгвістики та порівняльних культурних досліджень Венеціанський Університет Ка-Фоскарі (Ca' Foscari University of Venice), Італія.

Октай Танзевер, доктор філософії з політичних наук, професор, декан факультету міжнародних відносин Близькосхідного технічного університету (Middle East Technical University (METU)), м.Анкара, Турція.

Ищенко Ігор Васильович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Хамітов Назіп Віленович, д.філос.н., проф., провідний науковий співробітник відділу філософської антропології Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України

Крилова Світлана Анатоліївна, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософської антропології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Висоцький Олександр Юрійович, д.політ.н., проф., професор кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Кривошеїн Віталій Володимирович, д.політ.н., проф., завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Третяк Олексій Анатолійович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Окороков Віктор Броніславович, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Ключник Руслан Максимович, к.політ.н., доцент кафедри політології та міжнародних відносин Університету імені Альфреда Нобеля.

Міхейченко Марія Анатоліївна, к.політ.н., доц., доцент кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

О 72 Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку. Матеріали Міжнародної наукової конференції. 29-30 березня 2019 р., м.Дніпро. Частина I. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. – Дніпро: СПД «Охотнік», 2019. – 400 с.

У збірник вміщено матеріали Міжнародної наукової конференції «**Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку**», що присвячені осмисленню найбільш важливих наукових та освітніх проблем сучасності, окресленню перспектив їх вирішення, розробці стратегій подальшого розвитку наукового та освітнього потенціалу в світовому контексті, узагальненню досвіду викладання та визначенню шляхів реалізації виваженого підходу до оптимізації освітніх практик з огляду на нові виклики та кращі світові досягнення. Рекомендовано для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів, науковців.

© Колектив авторів, 2019

© ДНУ ім. Олеся Гончара, 2019

Содержание интеграции гистологии, цитологии, эмбриологии с другими дисциплинами, изложено в сквозных программах с учетом смежных дисциплин для студентов медицинских и стоматологических факультетов.

На практических занятиях распространяется инновационный опыт обучения, который направляет студентов-иностранцев на проведение анализа и сравнений, применяемые для совершенствования их знаний, умений и навыков. Для более тщательного усвоения материала, во время занятия преподаватель использует межпредметные связи и связывает их с будущей профессией медика. Обучение иностранных студентов в Украинской медицинской стоматологической академии способствует интеграции отечественных медицинских школ в мировое интеллектуальное пространство и этим стимулирует развитие медицинской науки и практики в нашей стране [4].

Дисциплина гистология, цитология и эмбриология изучает: строение и функции клеток, их воспроизведение и взаимодействие; закономерности развития, строения и функций зародыша; строение, развитие и жизнедеятельность тканей и органов. Большинство теоретического материала, изучаемого на кафедре гистологии, тесно переплетается с материалом кафедр анатомии человека, физиологии, биохимии, патологической анатомии и физиологии [3].

Изучая теоретический материал на практических занятиях, особое внимание иностранных студентов обращается на использование полученных ими знаний на клинических кафедрах. Успехи теоретической и практической медицины базируются на богатом арсенале морфологических исследований. Невозможно обойтись без знаний тонкой морфологии при изучении на старших курсах специальных дисциплин: урологии, акушерства и гинекологии, эндокринологии, офтальмологии, кожных и инфекционных заболеваний, педиатрии и многих других.

Для иностранных студентов является важным иметь убеждение в затребованности и дальнейшем развитии полученных ими теоретических знаний в последующем обучении, а также использовании данных знаний, умений и навыков при работе в клинике.

Список використаних джерел

1. Лисаченко О.Д. Роль міждисциплінарної інтеграції у формуванні клінічного мислення. / О.Д. Лисаченко // Вісник проблем біології і медицини.- 2012. – Вип.3, том 2. – с. 133-135.
2. Лисаченко О.Д. Пошук методів покращення підготовки студентів стоматологічного факультету до написання ліцензійного іспиту «Крок 1». / О.Д. Лисаченко, В.І. Шепітько, А.В. Міщенко // Актуальні проблеми сучасної медицини. – 2012.- Том 12, Вип. 3(39) – С.183-184.
3. Шепітько В.І. Розвиток клінічного мислення студента – запорука формування професійних навичок майбутнього лікаря / В.І. Шепітько В.І., О.Д. Лисаченко// Клінічне мислення: шляхи формування та вдосконалення: Мат.конф. – Полтава, 2009. – С. 75-76.
4. Шепітько В.І. Організація відкритого заняття в іноземних студентів, як метод формування медичної компетентності майбутніх спеціалістів міжнародного значення / В.І. Шепітько, О.Д. Лисаченко, Н.В. Боруца, Г.А. Єрошенко // Матер. навчально-наукової конф. з міжнародною участю «Актуальні питання медичної (фармацевтичної) освіти іноземних громадян: проблеми та перспективи» - Полтава, 2018. – С.113-115.

**В. І. Шепітько, О. Д. Лисаченко, І. М. Донець,
А. С. Григоренко, О. Д. Данилів**

ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ В УМСА

Створення умов для отримання якісної освіти іноземцями в Україні безперечно сприятиме покращенню іміджу нашої країни та надолуженню втраченого з роками освітнього потенціалу України. Процес навчання іноземних студентів не може відбутися у відриві від соціально культурного середовища приймаючої сторони.

Тому питання адаптації – це найістотніший чинник, що впливає на ефективність навчання. Іноземному студентові доводиться входити у студентське середовище, вписуватися в основні норми міжнародного колективу, знаходити почуття академічної рівноправності, і при цьому навчатися професії. Зазвичай, іноземні студенти, які приїжджають навчатися до українських вишів, частіше володіють російською мовою, адже спеціалізована література, вебсайти представлені цією мовою, та й більшість оточуючих між собою спілкуються саме російською. Для соціальної адаптації в Українській медичній стоматологічній академії створені умови, в яких молоді люди зберігають звичайний спосіб життя та підтримують свої національні традиції [1]. Процес адаптації до незвичайного соціального та культурного оточення триває весь період навчання, а успіх його буде залежати від індивідуальних особливостей і характеру студента та професійно-людських якостей викладачів [2, 5].

Інтеграція теоретичного і прикладного аспектів проблеми адаптації іноземних студентів до навчання в УМСА представляється важливою межею розвитку в міжнародному освітньому просторі і є передумовою активної діяльності в процесі успішного функціонування індивіда.

Передумовами успішної адаптації людини до нових умов життя служать: комунікабельність, ініціативність, творчий потенціал та готовність до самостійної трудової діяльності. Адаптація визначається двома положеннями: 1) особа сприймає соціальні очікування, з якими стикається в суспільстві і відповідає їм; 2) особа проявляє «гнучкість» по відношенню до середовища, що змінилося, зберігаючи здатність додавати подіям бажаний для себе напрям. Існує декілька типів адаптації іноземних студентів: 1) потрапляючи в нове соціокультурне середовище студент повністю приймає звичаї, традиції, норми, цінності, які поступово починають домінувати над первинними етнічними рисами; 2) частково сприймає нове соціокультурне середовище, зберігаючи основні етнічні риси шляхом утворення етнічних груп; 3) відбувається відмова від ухвалення культурних норм і цінностей, характерних для більшості представників соціального оточення [3].

Адаптація іноземних студентів до навчання в українських умовах – процес багатаспектний. Він включає пристосування до нових кліматичних умов, часу, нової освітньої системи, нової мови спілкування, інтернаціонального характеру учбових груп, пристосування до культури нової країни. В процесі сприяння ефективній адаптації зарубіжних студентів до навчання можна виділити наступні умови: формування в процесі навчання ціннісного потенціалу освіти; організацію управління процесом адаптації студентів; виховання у студентів ціннісного відношення до традицій вузу [2].

Особливості адаптації іноземних студентів визначаються комплексом психофізіологічних, навчально – пізнавальних, соціокультурних та побутових факторів, тому процес адаптації до освітнього середовища вищого навчального закладу повинен бути організованим, цілеспрямованим та комплексним. Визначаються такі критерії готовності іноземних студентів до навчання в УМСА: *когнітивний* – розуміння студентами мети свого навчання, звязку навчання із майбутньою професійною діяльністю, знання структури і вмісту предметної галузі знань; *мотиваційний* – прагнення до самостійності, стійкий інтерес до предметної галузі знань, бажання повністю оволодіти мовою спеціальності; *операціональний* – володіння лінгвістичним апаратом для засвоєння професійно-значущої інформації, володіння навичками самостійної навчальної діяльності; *емоційно-вольовий* – особистісне ставлення до характеру і результату навчання, вміння будувати міжособистісні відносини, вироблення певних комунікативних навичок, вміння виявляти і долати труднощі, наявність позитивних ціннісних орієнтацій і моральних якостей, впевненість в успіху. Висока самоорганізація, отримання задоволення від самостійного здобуття професійно значущої інформації; *інформаційний* – мовна, прагматична і предметна компетенція [4].

Таким чином, іноземні студенти маючи специфічні етнічні та психологічні особливості, змушені долати різного роду психологічні, соціальні, моральні, релігійні бар'єри, освоювати нові види діяльності і форми поведінки. Адаптація іноземних громадян до нових соціокультурних умов при вступі до вищого навчального закладу є основним чинником, що впливає на ефективність освітнього процесу.

Список використаних джерел

1. Антонів Р.Р. Важелі покращення успішності іноземних студентів в умовах тимчасової зміни соціокультурного середовища / Р.Р. Антонів // *Архів клінічної медицини.*-2013.-№2. – С.88-89. 2. Геряк С.М. Формування в іноземних студентів професійно спрямованої компетенції у комунікації / С.М. Геряк, Н.І. Багній, О.Є. Стельмах // *Медична освіта.*-2010.-№1.-С.71-73. 3. Емельянов В.В. Студенты об адаптации к вузовской жизни / В.В. Емельянов // - Спб.: Издательство Политехнического Университета, - 2009. С.18-21. 4. Косяк Н.В. Психолого-педагогічні аспекти адаптації студентів-іноземців до навчання у вищих навчальних закладах України / Н.В. Косяк, Н.В. Козак, Г.Б. Паласюк // *Медична освіта.* – 2002.-№3.-С.53-56. 5. Шепітько В.І. Головні напрямки виховної роботи з іноземними студентами на кафедрі гістології, цитології та ембріології / В.І. Шепітько, О.Д. Лисаченко, Г.А. Єрошенко // *Світ медицини та біології.* – 2013. №2 (37) - С.197-199.

О. О. Штронда

КАЗКА ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

*Казка, фантазія – це ключик, за допомогою якого
можна відкрити джерела думки і слова.
Без казки, без гри, уяви дитина не може жити...*

В. Сухомлинський

Історично склалося, що важливу роль у процесі виховання особистості дитини відіграє казка, адже досвід, який дитина переживає, занурюючись у казку, може суттєво вплинути на її подальшу долю, стати основою для подальшого руху її особистості.

Сучасна дослідниця українського фольклору для дітей, авторка посібника «Виховання народною казкою» (2011) С. Садовенко, визначає казку як «невелика за розмірами розповідь про фантастичні події, що створювалися колективно й традиційно зберігаються народом» [5,с.63]. Як зазначив В. Гнатюк, «казки належать до найдавніших витворів людського духу і сягають у глибину таких далеких від нас часів, якої не досягає жодна людська історія» [2,с.6]. Безперечно, невід'ємною складовою народної педагогіки є казка.

За визначенням одного із перших дослідників українських казок, видатного українського вченого-філолога О. Потебні «потреба народу в щасті, достатку, благополуччі має задовольнятися бодай у мріях» [3,с.30]. На необхідності використання такої особливості казок вказувала С. Русова у статті «В оборону казки» (1927), наголошуючи, що в моральному вихованні дітей надзвичайно велику роль має відіграти національний фактор, суть якого полягає в урахуванні умов життя, історії того народу, тієї нації, серед яких народилася дитина, які знайшли чи не найповніше своє відображення в народних казках [4, с.11].

Теоретичні основи роботи із казкою в школі заклав В. Сухомлинський. Специфічною особливістю цього жанру народної творчості він вважав те, що казка допомагає дітям зробити «перший крок від яскравого, живого, конкретного до абстрактного», сприяє моральному розвитку, без якого «не можливі шляхетність душі, чутливість до людського нещастя, горя, страждання» [6, с.132].

«Казка, – любив повторювати В. Сухомлинський, – це, образно кажучи, свіжий вітер, що роздмухує вогник дитячої думки і мови». Вони допомагають сформувати й розвинути в молодших школярів духовні цінності; гуманістичні почуття; родинні цінності; естетичні почуття; бережливе ставлення до природи [1]. Казкові історії

<i>Холодкова О. Л., Нескоромна Н. В.</i> Технології забезпечення навчального процесу на кафедрі анатомії.	221
<i>Чайковська Г. Б., Кічор Т. В.</i> Підготовка фахівців з початкової освіти до екологічного виховання учнів нової української школи.	222
<i>Шепитько В. И., Лисаченко О.Д., Боруца Н.В., Ерошенко Г. А., Пелипенко Л.Б., Єремина Н. Ф.</i> Роль междисциплинарной интеграции в условиях подготовки иностранных студентов-медиков	224
<i>Шепитько В. І., Лисаченко О. Д., Донець І. М., Григоренко А. С., Данилів О.Д.</i> Особливості адаптації іноземних студентів до навчального процесу на кафедрі гістології, цитології та ембріології в УМСА.	225
<i>Штронда О. О.</i> Казка як ефективний засіб виховання дітей молодшого шкільного віку.	227
<i>Ямшинська Н. В.</i> Вивчення іноземної мови через призму психологічної готовності.	229
<i>Лотфі Гаруді Г. С.</i> Білінгвальна шкільна освіта в умовах двомовної освіти Англії та Уельсу.	230
<i>Атпрощенко Т. О.</i> Національно-культурна ідентичність особистості в умовах глобалізації.	232
<i>Базарова В. І.</i> Історія шкільництва в Україні.	234
<i>Волкова С. П.</i> Освітня діяльність української інтелігенції в процесі націотворення у 1920-ті роки.	235
<i>Горохівська Т. М.</i> До питання розвитку професійно-педагогічної компетентності викладачів вищої школи Японії.	237
<i>Івченко Р. В.</i> Особливості впровадження технології Stream у дошкільних закладах.	238
<i>Іванова К. А., Кулакова О. М., Мелентьєва Т. М.</i> Дистанційна освіта у вищій школі.	240
<i>Зламанюк Л.М.</i> Інтерактивні ігри як ефективний освітній інструмент сучасного вчителя.	241
<i>Комаров Д. Є.</i> Нова українська школа як зміна ставлення до дитини.	243
<i>Краєвська О. А.</i> Реформування освітньої сфери в Україні в контексті імплементація угоди про асоціацію між Україною та ЄС.	244
<i>Лисенко Г. І.</i> Педагогічна думка в Україні в 1860-1870-ті рр.	245
<i>Маляр Л. В.</i> Вивчення української літератури в учительських семінаріях Закарпаття у 20-30-х рр. ХХ ст. як засіб формування національної свідомості молоді.	247
<i>Нетьосов С. І.</i> Шляхи вирішення суперечливих імперативів освіти.	249
<i>Прокоп'єва Г. В.</i> Інтеграція lego-технології в роботу вчителя-логопеда закладу дошкільної освіти.	251
<i>Руда О. В.</i> Роль товариства «Шуль-культ» у піднесенні освітнього рівня євреїв міжвоєнної Польщі.	252
<i>Ткачук І.П.</i> Досвід просвітянської праці для розвитку шкільництва на Волині у першій третині ХХ ст.	254
<i>Фунтікова О.О.</i> Педагогічна освіта як система самоорганізації та саморозвитку в соціокультурному просторі.	255
<i>Хоменко Л. М.</i> Етапи розвитку іншомовної освіти у аграрних закладах вищої освіти України (друга половина ХХ ст.).	257